

Estratègia de la BC 2023-2027

Sumari

Presentació	2
Valors	3
Missió.....	3
Eixos estratègics 2023-2027	4
Espai cultural, d'aprenentatge i recerca.....	5
Increment i custòdia del patrimoni	7
Digitalització, accés i descobriment.....	9
Annex 1: Resultats 2013-2022.....	12
Annex 2: Dades d'activitat del període 2013-2022	15
Annex 3: Documents consultats presencialment vs. documents consultats virtualment - tendència	17

Presentació

La Biblioteca de Catalunya des de fa vint anys treballa sota la direcció de documents estratègics que, alineats amb l'orientació del Departament de Cultura, li han permès fixar objectius i indicadors per avançar en l'assoliment de la seva missió i visió.

L'acció de la Biblioteca, tant pel que fa a la recollida i descripció de patrimoni, com a l'activitat cultural i de suport a l'aprenentatge s'ha consolidat a l'entorn de propostes de tipologia diversa programades individualment que, en alguns casos, van orientades a un mateix tipus de públic. És el moment doncs d'agrupar aquestes activitats en programes adreçats als diversos sectors, i donar-los-hi forma com un tot que pugui ser comunicat i gestionat de manera més eficient i eficaç, i, actuar proactivament perquè arribin a les audiències diana; és necessari donar a conèixer de manera directa què i com pot contribuir la BC als objectius, finalitats i interessos de cada comunitat.

El present document d'estratègia planteja igualment una tasca d'identificació del patrimoni que vagi més enllà de la col·lecció de la BC i iniciar una acció d'incorporació de fons amb drets a la xarxa. Un altre aspecte destacable és la necessitat de dotar la BC d'una estructura orgànica més adequada que faciliti la seva gestió, donat que l'actual respon a un model dels anys noranta del segle passat, fet que suposarà la revisió de la llei del sistema bibliotecari del 1993.

Als annexos s'adjunten dades dels resultats dels darrers documents d'estratègia relatius al període 2013-2022 que reflecteixen l'evolució del grau d'assoliment així com aporten informació sobre eines i activitats desenvolupades per la BC en el període esmentat i un gràfic de tendència de presencialitat/virtualitat dels usuaris.

Cada any es definirà un pla operatiu específic amb les accions i indicadors concrets sobre els quals s'avaluarà el grau de compliment i l'assoliment conseqüent d'objectius.

Valors

Servei: treballem per a les persones, procurant satisfer allò que necessiten i de la manera que ho necessiten.

Compromís: promovem l'accés a la informació i el coneixement com a dret social fonamental.

Qualitat: aspirem a desenvolupar les funcions de servei i custòdia del patrimoni de la manera més eficient i eficaç.

Sostenibilitat: exercim la nostra activitat patrimonial sota un prisma de viabilitat econòmica i d'aprofitament de recursos.

Transparència: expliquem què fem i com ho fem.

Cooperació: creiem en la utilitat de treballar de manera transversal amb altres institucions, administracions i persones.

Missió

La Biblioteca de Catalunya és la biblioteca nacional i com a tal, ha de recollir, conservar i difondre la producció bibliogràfica catalana i la relacionada amb l'àmbit lingüístic català, vetllar per la conservació i la difusió del patrimoni bibliogràfic i mantenir la condició de centre de consulta i recerca científica de caràcter universal, tant en el context analògic com digital.

Visió

Volem ser una institució que formi part de l'imaginari col·lectiu de la societat, com a institució que vetlla per la conservació del patrimoni de Catalunya, que contribueix a l'accés universal a la informació, i que aposta perquè el coneixement i el patrimoni arribi a tot tipus de ciutadans i interessos.

Eixos estratègics 2023-2027

- 1** **Espai cultural, d'aprenentatge i recerca**
- 2** **Increment i custòdia del patrimoni**
- 3** **Digitalització, accés i descobriment**

Espai cultural, d'aprenentatge i recerca

La Biblioteca de Catalunya compta amb una de les col·leccions de patrimoni bibliogràfic i documental més valuoses de Catalunya que constitueix un testimoni permanent de la seva història, cultura i societat. Són més de quatre milions i mig de documents, impresos i manuscrits, sonors i audiovisuals, analògics i digitals que abasten des del segle VIII fins al XXI.

D'acord amb la tendència general, la consulta presencial de documents continuarà baixant o es mantindrà, però difícilment s'incrementarà perquè cada vegada hi ha més continguts i informació a la xarxa disponible 24x7.

Volem

- ✓ *Apropar el patrimoni a totes les franges d'edat i donar resposta a la diversitat d'interessos de la societat*
- ✓ *Nodrir l'imaginari col·lectiu*
- ✓ *Contribuir a la recerca*

Línies estratègiques

BC_Oberta

Ampliació i remodelació dels espais incrementant-ne les zones dedicades a serveis i activitats d'ús gratuït adreçades al públic general, inclosa una Sala d'exposicions i un Auditori d'ús compartit amb la nova Biblioteca de Districte.

- Garantir l'accés físic a la BC mitjançant la ubicació d'un ascensor per als usuaris.
- Exposició permanent de la història del llibre: des del pergamí fins al bit.
- Exposició permanent sobre el recinte i la història de l'Hospital i les entitats que hi tenen la seu.
- Col·lecció Cervantina. Sala dedicada a aquesta col·lecció, una de les més importants del món.
- Programació d'exposicions temporals a l'entorn de fons i temàtiques ben representats a la col·lecció de la BC acompanyades d'almenys una activitat addicional (conferència, taula rodona, etc.).
- Cicles d'activitats culturals vinculats a commemoracions de la Generalitat.
- Concerts commemoratius de donacions de músics.

BC_Acadèmia

Programa orientat a generar l'interès per l'estudi dels fons de la BC, i adreçat específicament a universitats i centres d'ensenyament superior. Inclou:

- Presentació anual de la BC a les facultats i centres identificats com a objectiu ateses les característiques del fons de la BC.
- Concertar visites de grups d'alumnes i sessions de docència a la BC.
- Acollir pràctiques curriculars.
- Elaborar un dossier de temes per a TFGs i tesis que pugui ser d'utilitat als docents i alumnes, i fer-lo accessible a la web de la BC

BC_Aula

Programa orientat a generar l'interès per la BC en les etapes educatives d'instituts i escoles. Inclou:

- Presentació anual de la BC a les administracions de les que depenen els centres d'institució primària i secundària.
- Concertar visites de grups d'alumnes a la BC.
- Elaborar dossiers didàctics adaptats als diferents nivells d'ensenyament amb activitats per fer a la mateixa BC o a l'aula.
- Elaborar un dossier de temes per als treballs de recerca de Batxillerat, i fer-lo accessible a la web de la BC.
- Organitzar tallers adreçats a l'ensenyament primari i secundari

Col·laboradors i agents

- . Universitats i Centres d'ensenyament superior
- . Centres d'ensenyament primari i secundari
- . Escoles d'Adults
- . Associacions i col·legis professionals
- . Departament d'Ensenyament GC
- . Institut Municipal d'Educació – BCN
- . Departament de Cultura- DG Promoció
- . ICUB – BCN
- . Equipaments patrimonials (GLAM)

2 Increment i custòdia del patrimoni

Identificar, recollir, descriure, conservar i donar accés als fons patrimonials és una de les funcions essencials de la Biblioteca de Catalunya. En aquest sentit cal continuar incrementant la col·lecció, a més dels exemplars que ingressen per dipòsit legal; fons i col·leccions que completen buits temporals, temàtics o tipològics, així com la nova producció bibliogràfica o documental que es produeix actualment, ja sigui en format analògic com digital. Fomentar l'acció al territori.

Cal crear sinergies amb els mateixos autors, entitats i institucions per evitar que es perdi la documentació que dona testimoni de la seva trajectòria.

Volem

- ✓ Incrementar i enriquir el fons patrimonial
- ✓ Descriure el fons i posar-lo a l'abast de tothom
- ✓ Garantir l'espai suficient i les condicions òptimes per una bona conservació
- ✓ Fomentar l'expertesa en el tractament de les diverses tipologies documentals
- ✓ Vetllar per l'accés al patrimoni bibliogràfic a tot el territori

Línies estratègiques

Pla anual d'identificació de creadors dels quals incorporar a la BC el seu **fons personal, gràfic o musical** per ser conservat i donar-hi accés.

Pla anual de **preservació i restauració** dels fons per a la seva conservació i ús present i futur.

Ampliació dels **espais** de dipòsits per garantir el creixement de la col·lecció a mig termini en les condicions adequades.

Canvi de l'**estructura organitzativa** de la BC per a adequar-la a la realitat del segle XXI i afavorir la gestió.

Pla anual de **formació contínua** dels tècnics propis i dels del sistema bibliotecari en aspectes professionals especialitzats.

Organització de **jornades especialitzades** per millorar l'expertesa professional i facilitar l'intercanvi de coneixements i habilitats.

Continuar la tasca d'**assessorament i normalització** en aquelles matèries que la BC és experta i promoure el consens mitjançant comissions transversals vinculades a la catalogació, digitalització i preservació.

Convocatòria anual de **subvencions** per a promoure la catalogació, digitalització i accés als fons patrimonials arreu de Catalunya.

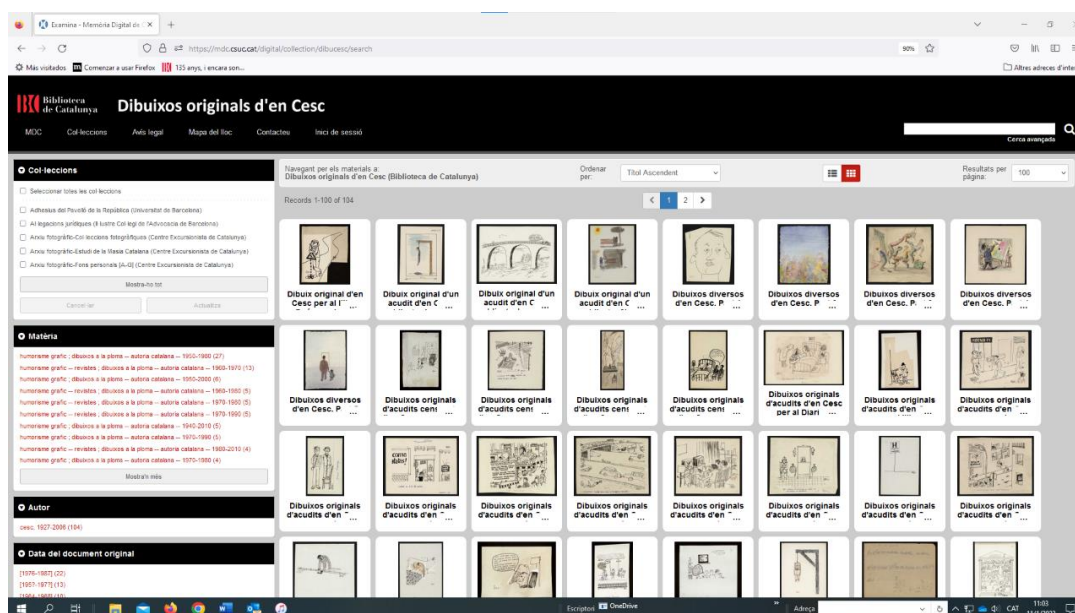
Col·laboradors i agents

- . Institució de les Lletres Catalanes
- . Associacions d'escriptors i il·lustradors
- . Associacions professionals
- . Departament de Cultura- Direcció de Serveis
- . Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya
- . Universitats, centres d'ensenyament superior
- . Centres d'ensenyament de Conservació i restauració
- . Equipaments patrimonials

3 Digitalització, accés i descobriment

Els hàbits de consum cultural han canviat de manera definitiva. La font principal de cerca d'informació i documentació és la xarxa, i allà és on s'espera i vol trobar la documentació que es necessita per al treball, investigació o oci. La xarxa (Internet) és un espai de cerca però també de descobriment. El consum en línia i digital, a més, ha pres més rellevància arran de la pandèmia de la COVID. D'acord amb la tendència general, la consulta presencial de documents continuarà baixant o es mantindrà, però difícilment s'incrementarà perquè cada vegada hi ha més continguts i informació a la xarxa disponible 24x7.

Cal omplir de patrimoni la xarxa, fer-lo accessible per a la seva reutilització, i comunicar-lo a través dels canals adequats i en els formats més adients perquè arribi a totes les franges d'edat. S'han de trobar mecanismes legals per compensar els autors amb drets vigents per incorporar-los en accés lliure i gratuït al món digital.

Volem

- ✓ Incrementar la presència del patrimoni de Catalunya a Internet, omplint els buits existents a la xarxa
- ✓ Simplificar l'accés als continguts i facilitar l'autonomia dels usuaris
- ✓ Fomentar la reutilització de les dades
- ✓ Crear els canals i eines necessaris per donar a conèixer l'acció de la Biblioteca

Línies estratègiques

Millorar les **eines d'accés a la informació** que ofereix la BC tant a efectes de prestacions com de posicionament web.

Implementar un programa de **dades obertes i reutilitzables**.

Participar en iniciatives per al desenvolupament d'eines d'accés a la informació basades en **tecnologia avançada**.

Gestionar els drets d'autor per **incrementar els documents a Internet**, especialment de creadors catalans vinculats amb fons que ja es troben a la Biblioteca.

Identificar i digitalitzar **peces úniques del patrimoni català** que es troben en institucions privades, a efectes de preservació i, si pot ser, fer-les accessibles en obert.

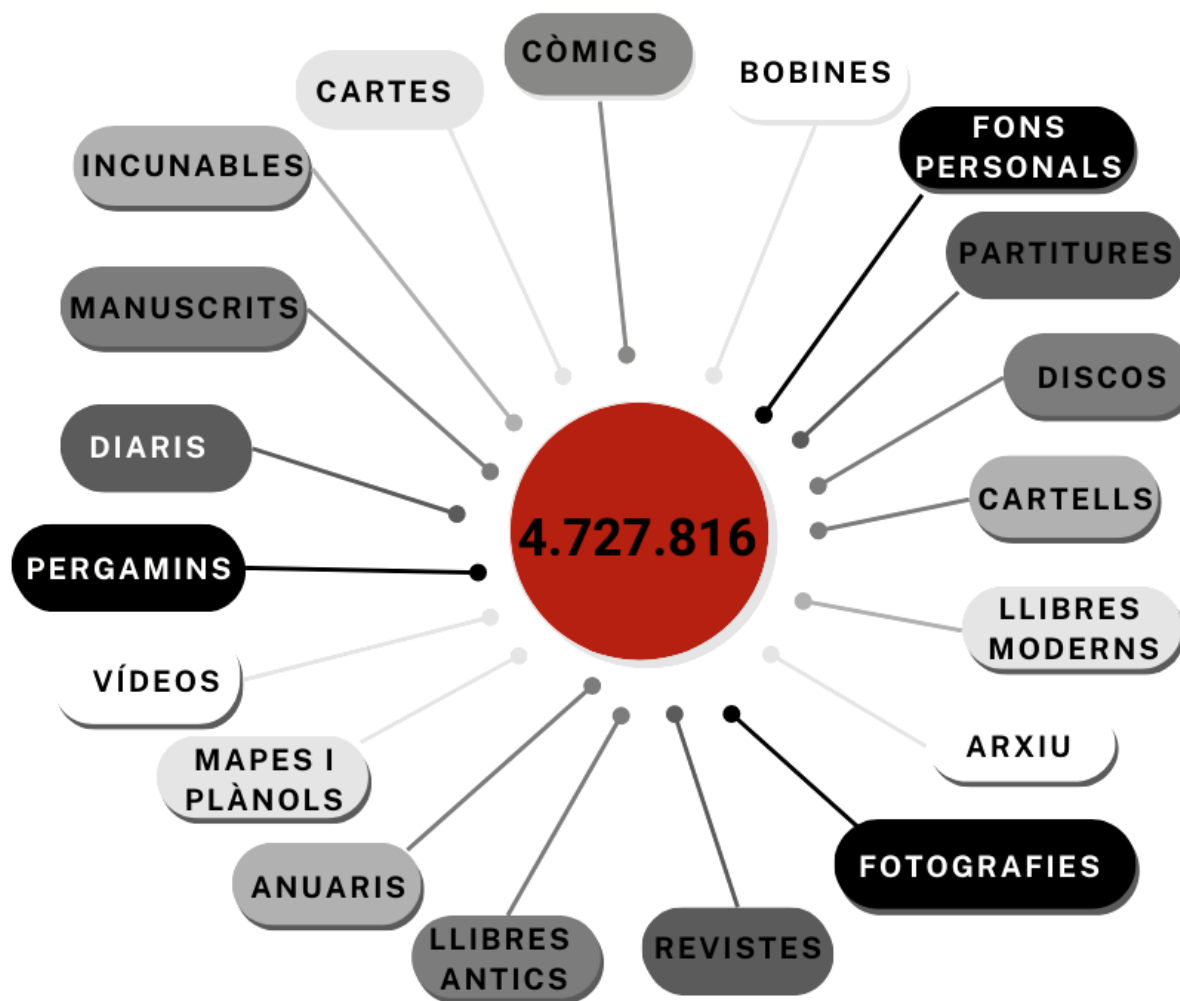
Reforçar la **presència internacional** dels repositoris de Catalunya a portals i iniciatives de difusió de la informació i documentació.

Millorar la **comunicació** pels canals tradicionals i per les xarxes socials per donar a conèixer què fem, amb l'objectiu d'ampliar i diversificar el nostre públic.

Col·laboradors i agents

- Equipaments patrimonials
- CSUC (Consorti de Serveis Universitaris de Catalunya)
- Departament de Cultura- Assessoria Jurídica
- Entitats de gestió de drets d'autor
- Departament de Cultura- OSIC
- Europeana i altres portals
- Centres d'innovació tecnològica
- Mitjans de comunicació

El fons de la Biblioteca de Catalunya

Annex 1: Resultats 2013-2022

Pla estratègic 2017-2021 (prorrogat 2022)		ASSOLIMENT	Pla estratègic 2013-2016		ASSOLIMENT
ESPAI CULTURAL	Redactar i aprovar un Pla d'usos i espais recinte Hospital		LA BIBLIOTECA, CENTRE DE REFERÈNCIA EN LA DIFUSIÓ DEL PATRIMONI	Pla Director recinte Hospital	
	Centre d'Interpretació de l'Antic Hospital.			Programació d'exposicions	
	Mostra permanent de la història del llibre.				
	Dissenyar una programació cultural adreçada a diferents tipus d'audiències i col·lectius.				
PATRIMONI	Continuar la recuperació de fons i documents patrimonials		IDENTIFICACIÓ I RECOLLIDA DEL PATRIMONI BIBLIOGRÀFIC I DOCUMENTAL DE CATALUNYA	Contactar amb creadors i agents relacionats per identificar i incorporar els seus originals i fons personals a la Biblioteca.	
	Continuar la identificació i catalogació del patrimoni en l'àmbit territorial.			Intensificar la identificació de documentació relativa al patrimoni d'editors i editats de Catalunya.	
	Incrementar la catalogació i descripció de fons corrents per assolir-ne el 100% anual i reduir els fons retrospectius pendents.			Treballar amb el Sistema Bibliotecari i el Sistema d'Arxius de Catalunya per a fer visible la localització del patrimoni documental català.	
	Incrementar l'espai de dipòsit de conservació físic i virtual, per disposar de capacitat d'emmagatzemament suficient per al creixement de la col·lecció fins al 2025.				
CONEIXEMENT I RECERCA	Fomentar la creació de programes estables de col·laboració amb totes les universitats.		EL PATRIMONI BIBLIOGRÀFIC DE	Ampliar els espais de dipòsit.	

Annex 1: Resultats 2013-2022

Pla estratègic 2017-2021 (prorrogat 2022)		ASSOLIMENT	Pla estratègic 2013-2016		ASSOLIMENT
	Continuar amb la creació d'eines de localització de fons patrimonials més enllà de la Biblioteca.		CATALUNYA AL DIA I A L'ABAST DE TOTHOM	Signar un conveni de col·laboració amb la Biblioteca Nacional d'Espanya per a la catalogació corrent dels llibres i els enregistraments sonors i audiovisuals que arriben per dipòsit legal.	
	Continuar la col·lecció digital de llibres electrònics <i>Escrits i memòria</i> .			Dedicar els recursos propis alliberats de la catalogació del Dipòsit Legal a la catalogació de fons retrospectius pendents d'incorporar a la col·lecció.	
SERVEI	Millorar les eines d'accés i descoberta en línia.		CREACIÓ DE CONTINGUTS DIGITALS AMB AGENTS I USUARIS	Aconseguir la implicació dels ciutadans en la revisió de les transcripcions automàtiques dels textos digitalitzats de revistes antigues per millorar-ne la qualitat i fiabilitat en la cerca d'informació.	
	Incrementar la digitalització i publicació en accés obert de continguts patrimonials.			Impulsar la creació d'un portal entorn un centre temàtic d'interès que els ciutadans puguin enriquir amb fotografies, cartes, etc. pròpies, digitalitzades i explicades per ells mateixos.	
	Facilitar l'activitat dels usuaris, potenciar la seva autonomia, i fer possible que puguin gestionar el seu temps dedicat a la recerca d'informació i documentació, i al descobriment del patrimonial de manera virtual.				
	Fomentar l'acció d'assessorament a professionals i entitats.				

Annex 1: Resultats 2013-2022

Pla estratègic 2017-2021 (prorrogat 2022)		ASSOLIMENT	Pla estratègic 2013-2016		ASSOLIMENT
COOPERACIÓ	Crear oportunitats i espais de cooperació.			Construir un sistema de preservació digital nacional escalable, cooperatiu, distribuït, segur, sostenible i perdurable, sobre la base de les iniciatives en curs.	
	Continuar impulsant projectes de participació ciutadana.			Ampliar i obrir COFRE per acollir altres institucions amb patrimoni digital, com a peça nuclear del sistema de preservació digital nacional, i crear un protocol de reconeixement d'altres repositoris com a segurs.	
	Reforçar el paper de la BC com a referent en projectes internacionals.				
	Promoure la creació d'un portal transversal a mode d'Europeana catalana (Catalònica).				
INTERNACIONALITZACIÓ	Continuar acollint esdeveniments de caràcter internacional.		INTERNACIONALITZACIÓ	Sumar esforços i construir una porta d'accés al patrimoni, per estimular la seva internacionalització.	

Annex 2: Dades d'activitat del període 2013-2022

INCREMENT DE LA COL·LECCIÓ	1.050.000 documents aprox.
INGRÉS DE FONDS PERSONALS I D'ENTITATS	Incorporats 90 fons d'escriptors, editorials, músics, dibuixants, etc...
PROCESSAMENT	1.200.000 documents processats
DIGITALITZACIÓ	1.433.471 imatges creades
DOCUMENTS NOUS DIGITALITZATS I EN LÍNIA	15.376 monografies = 552.036 imatges creades (accessibles a la Memòria Digital de Catalunya https://mdc1.csuc.cat/)
	146 títols complets nous de publicacions periòdiques = 1.757.213 imatges (accessibles a ARCA https://arca.bnc.cat/)
NOVES EINES EN LÍNIA	Catàleg BC (nova versió https://csuc-bc.primo.exlibrisgroup.com/discovery/search?vid=34CSUC_BC:VU1)
	Patrimoni d'editors i editats de Catalunya (portal http://www.bnc.cat/Editats-i-Editats-de-Catalunya)
	Fons de la il·lustració i el còmic (portal http://www.bnc.cat/iic)
	Transcriu-me (participació ciutadana http://transcriu.bnc.cat/)
	Catalònica (agregador nacional dona accés a 1.382.789 objectes digitals de 31 repositoris de Catalunya https://catalonica.bnc.cat/catalonicahub/i18n/inicio/inicio.do)
	Premsa catalana digitalitzada (portal http://premsadigitalitzada.bnc.cat/)

Annex 2: Dades d'activitat del període 2013-2022

	Bibliografia catalana http://bibliografiacatalana.bnc.cat/
	Una caixa de sorpreses (pòdcast)
JORNADES PROFESSIONALS PERIÒDIQUES INICIADES	Jornada Pedrellianes (6 edicions 2017-2022)
	Jornades sobre el patrimoni sonor i audiovisual (3 edicions). Coorganitzades amb l'Arxiu Nacional de Catalunya i la Filmoteca de Catalunya.
	Jornades sobre el patrimoni gràfic (1a ed. en programació 2023). Coorganitzades amb el Museu Nacional de Catalunya (MNAC) i l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.
JORNADES PROFESSIONALS PUNTUALS	Seminari Granados. coorganitzat amb IEC i Museu de la Música.
	Jornada Gerhard
	Jornada sobre cronistes
ACTIVITATS DE DIFUSIÓ (EXPOSICIONS, CONCERTS, CONFERÈNCIES, VISITES, ETC)	2.953 activitats (el 60% en col·laboració amb altres institucions o entitats)

Annex 3: Documents consultats presencialment vs. documents consultats virtualment - tendència

